

สถานการณ์ตลาดข้าวในฮ่องกง

1. การผลิตและการบริโภคข้าวของฮ่องกง

ฮ่องกงเป็นเกาะขนาดเล็กไม่มีพื้นที่การผลิตข้าว และนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ โดยในปี 2562 ฮ่องกงนำเข้าข้าวจำนวน 316,946 ตันต่อปี และมีการบริโภคข้าวต่อคน (Per capita consumption) เฉลี่ยอยู่ที่ 40 กิโลกรัม จากแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรก ได้แก่ ไทย เวียดนาม จีนแผ่นดินใหญ่ กัมพูชา สหรัฐอเมริกา ตามลำดับ

2. การนำเข้าข้าวของฮ่องกง

- ในปี พ.ศ. 2562 ฮ่องกงมีการนำเข้าข้าวปริมาณ 316,946 ตัน หรือมูลค่า 298.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีแหล่งนำเข้าหลัก ได้แก่ ไทย มูลค่า 183.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 61.65% ครองตลาดได้มากที่สุดเมื่อเทียบกับผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อื่น ๆ รองลงมา เวียดนาม (18.66%) จีน (ร้อยละ 5.53%) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 4.19%) กัมพูชา (ร้อยละ 2.96%)

- ในปี พ.ศ. 2563 (ม.ค.-ก.พ) ฮ่องกงนำเข้าข้าวมูลค่า 58.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราขยายตัว 16.63% หรือปริมาณ 57,957 ตัน นำเข้าจาก ไทย มูลค่า 36.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 63.33% ครองตลาดได้มากที่สุดเมื่อเทียบกับผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อื่น ๆ รองลงมา เวียดนาม (14.36%) กัมพูชา (ร้อยละ 8.52%) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 4.59%) จีน (ร้อยละ 4.01%)

จากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID -19 ซึ่งทวีความรุนแรงขึ้น และชาวฮ่องกงตื่นตระหนกกับการกักตุนข้าวเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2563 และจากสถานการณ์ข่าวลือเรื่องการห้ามส่งออกข้าวของเวียดนามเกี่ยวเนื่องมาถึงไทย จึงเกิดการกักตุนข้าวในประเทศระลอก 2 ซึ่ง สคต. ฮ่องกงได้ประสานกับสมาคมผู้ค้าข้าวฮ่องกง กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฮ่องกง และสำนักเศรษฐกิจการค้าฮ่องกง ประจำประเทศไทย เพื่อชี้แจงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

3. ภาพรวมการค้าข้าวของฮ่องกง

รหัส 1006 การนำเข้าข้าวของฮ่องกง (มูลค่า : เหรียญสหรัฐ)							
ประเทศคู่ค้า	มูลค่า (ม.ล.ร.ด.)			% สัดส่วน(ม.ล.ร.ด.)			% อัตราขยายตัว 2562/2561
	2560	2561	2562	2560	2561	2562	
โลก	249,973,473	297,353,834	298,283,892	100.00	100.00	100.00	0.31
ไทย	165,069,958	187,949,429	183,882,648	66.03	63.21	61.65	- 2.16
เวียดนาม	28,554,531	47,533,276	55,673,856	11.42	15.99	18.66	17.13
จีน	11,801,902	18,259,321	16,508,146	4.72	6.14	5.53	- 9.59
ญี่ปุ่น	8,926,137	9,997,933	12,493,308	3.57	3.36	4.19	24.96
กัมพูชา	8,941,393	11,416,321	8,834,376	3.58	3.84	2.96	- 22.62

รหัส 1006 การนำเข้าข้าวของฮ่องกง (ปริมาณ : ตัน)								
ประเทศคู่ค้า	หน่วย	ปริมาณ(ม.ค.ช.ค.)			% สัดส่วน(ม.ค.ช.ค.)			% อัตราขยายตัว 2562/2561
		2560	2561	2562	2560	2561	2562	
โลก	ตัน	334,899	326,125	316,946	100.00	100.00	100.00	- 2.81
ไทย	ตัน	216,821	182,378	164,752	64.74	55.92	51.98	- 9.66
เวียดนาม	ตัน	51,087	76,036	89,935	15.25	23.31	28.38	18.28
จีน	ตัน	14,527	23,031	22,597	4.34	7.06	7.13	- 1.88
กัมพูชา	ตัน	14,235	14,207	10,264	4.25	4.36	3.24	- 27.75
สหรัฐอเมริกา	ตัน	18,130	6,492	7,691	5.41	1.99	2.43	18.47
รหัส 1006 การนำเข้าข้าวของฮ่องกง (มูลค่า : เหรียญสหรัฐ)								
ประเทศคู่ค้า	มูลค่า (ม.ค.ก.พ.)			% สัดส่วน (ม.ค.ก.พ.)			% อัตราขยายตัว 2562/63	
	2561	2562	2563	2561	2562	2563		
โลก	49,460,469	49,834,710	58,121,578	100.00	100.00	100.00	16.63	
ไทย	32,218,193	32,298,501	36,806,878	65.14	64.81	63.33	13.96	
เวียดนาม	7,153,395	7,318,541	8,346,419	14.46	14.69	14.36	14.04	
กัมพูชา	2,392,487	1,354,331	4,953,951	4.84	2.72	8.52	265.79	
ญี่ปุ่น	1,323,051	1,812,208	2,668,735	2.67	3.64	4.59	47.26	
จีน	2,358,046	2,788,292	2,332,676	4.77	5.60	4.01	- 16.34	
รหัส 1006 การนำเข้าข้าวของฮ่องกง (ปริมาณ : ตัน)								
ประเทศคู่ค้า	ปริมาณ (ตัน)	% สัดส่วน (ม.ค.-ก.พ.)			% อัตราขยายตัว(ม.ค.-ก.พ.)			ปริมาณ (ม.ค.-ก.พ.) 62/63
		2561	2562	2563	2561	2562	2563	
โลก	ตัน	58,538	51,967	57,957	100.00	100.00	100.00	11.53
ไทย	ตัน	35,316	29,180	30,961	60.33	56.15	53.42	6.10
เวียดนาม	ตัน	11,545	11,733	13,457	19.72	22.58	23.22	14.70
กัมพูชา	ตัน	3,176	1,584	5,788	5.43	3.05	9.99	265.49
จีน	ตัน	2,955	3,870	3,116	5.05	7.45	5.38	- 19.47
สหรัฐอเมริกา	ตัน	1,455	1,433	1,294	2.49	2.76	2.23	- 9.72

หมายเหตุ: ข้อสังเกตราคาข้าวจากกัมพูชาในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2563 ปริมาณนำเข้า 5,788 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 4.95 ล้านเหรียญสหรัฐ อัตราขยายตัว 265.49% สาเหตุฮ่องกงนำเข้าข้าวจากจีน และสหรัฐอเมริกาน้อยลง

ปริมาณการนำเข้าจากแหล่งต่างๆ และส่วนแบ่งตลาด

(หน่วย: 000 ตัน และตามสัดส่วน % ในวงเล็บ)

	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563 (ม.ค. ก.พ.)
ไทย											
ข้าวหอม	189.3	171.3	140.2	135.6	134.1	149.8	165.7	186.3	156.0	141.6	25.4
ข้าวขาว	17.8	20.0	7.4	2.5	9.1	11.3	7.5	7.6	6.2	8.0	1.2
อื่นๆ	11.3	12.6	9.3	8.7	11.1	13.5	14.3	12.6	9.0	6.8	1.7
รวมทั้งหมด	218.4 (67.5%)	203.9 (60.7%)	156.9 (51.0%)	146.8 (44.7%)	154.3 (48.2%)	174.6 (55.5%)	187.5 (59.6%)	206.5 (65.9%)	171.2 (55.5%)	156.4 (52.3%)	28.3 (53.1%)
เวียดนาม											
ข้าวหอม	#	84.8	102.3	127.7	115.5	91.6	76.3	45.1	67.8	81.4	12.3
ข้าวขาว	#	8.2	6.5	8.6	8.0	5.4	4.6	1.5	4.8	4.1	0.5
อื่นๆ	#	1.7	0.5	0.9	2.9	4.4	5.8	3.3	3.5	3.3	0.8
รวมทั้งหมด	58.7 (18.1%)	94.7 (28.2%)	109.3 (35.5%)	137.2 (41.8%)	126.4 (39.5%)	101.4 (32.2%)	86.7 (27.6%)	49.9 (15.9%)	76.1 (24.7%)	88.8 (29.7%)	13.6 (25.5%)
จีนแผ่นดินใหญ่											
ข้าวซีมิว (See Mew)	12.2	3.2	2.1	2.2	1.2	0.3	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0
ข้าวยูเจียน (Yu Jien)	28.6	27.4	21.6	22.9	22.3	20.1	17.6	13.6	22.7	23.1	3.3
อื่นๆ	0.7	0.7	0.6	0.5	0.3	0.1	1.4	0.1	0.1	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	41.5 (12.8%)	31.3 (9.3%)	24.3 (7.9%)	25.6 (7.8%)	23.8 (7.5%)	20.5 (6.5%)	19.0 (6.0%)	13.7 (4.4%)	22.9 (7.4%)	23.2 (7.7%)	3.3 (6.2%)
กัมพูชา											
รวมทั้งหมด	0.0 7	0.8 (0.2%)	0.5 (0.2%)	0.8 (0.2%)	1.2 (0.4%)	3.9 (1.2%)	4.9 (1.6%)	13.6 (4.3%)	14.4 (4.7%)	10.9 (3.6%)	5.0 (9.4%)

ที่มา : Trade and Industry Department , HKSAR

ราคาข้าวในตลาดปลีกประจำปีพ.ศ. 2562- 2563 (ม.ค.-ก.พ.)

(หน่วย: ดอลลาร์ฮ่องกง/กก.)

2563	ข้าวหอม ไทย	ข้าว Yu Jien จีน	ข้าว Inga ออสเตรเลีย	ข้าวหอม เวียดนาม
มกราคม	13.05	11.74	17.47	9.64
กุมภาพันธ์	14.22	13.48	13.73	9.61

หมายเหตุ: ราคาขายปลีกคำนวณจากข้อมูลที่รวบรวมจากการสำรวจจากซูเปอร์มาร์เก็ตในฮ่องกง

ที่มา : Trade and Industry Department , HKSAR

4. โอกาสและแนวทางการขยายตลาด

1. ฮ่องกงเป็นแหล่งนำเข้าข้าวหอมมะลิจากไทย ชาวฮ่องกงรู้จักและนิยมข้าวหอมมะลิจากไทยเป็นอย่างมาก ทั้งนี้จากสถานการณ์ความไม่สงบก่อนหน้านี้ จนมาถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา ยอดขายข้าวไทยยังคงมีเสถียรภาพในฮ่องกง เนื่องจากข้าวเป็นสินค้าบริโภคหลักที่มีความจำเป็นในการบริโภค ในฮ่องกง จะเห็นได้จากการนำเข้าในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2563 ฮ่องกงนำเข้าข้าวไทยมี ปริมาณ 30,961 ตัน หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.10 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562

2. นอกจากนำเข้าข้าวหอมมะลิไทย ข้าวขาว ข้าวเหนียว เป็นหลักแล้ว ปัจจุบันยังให้ความสนใจ นำเข้าข้าวไทยชนิดอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวกล้อง ข้าวสุขภาพ ข้าวออร์แกนิก ข้าวกข43 (RD43) ข้าว GABA rice และ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เพื่อรองรับแนวโน้มการบริโภคของคนรุ่นใหม่ที่หันมาสนใจสุขภาพมากยิ่งขึ้น

3. แนวทางการขยายตลาดใหม่ๆ สดุด. ฮ่องกง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า และการ ประชาสัมพันธ์ Online ร่วมกับ HKTV Mall ซึ่งเป็น Platform ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในฮ่องกงขณะนี้ และ เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่ควรเน้นการซื้อ Online ในช่วงวิกฤต COVID – 19

5. ปัญหาและอุปสรรค

1. ตลาดข้าวฮ่องกงแบ่งเป็น 2 ตลาดสำคัญ ได้แก่ Food Chain ใช้ในร้านอาหารหรือภัตตาคารนิยมใช้ข้าวหอม จากไทยผสมกับข้าวอื่น และตลาด Household ที่เจาะตลาดกลุ่มแม่บ้าน ที่นิยมบริโภคข้าวหอมมะลิจากไทย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ข้าวไทยเจาะตลาด Food Chain ได้น้อยกว่า จากปัจจัยด้านราคา ข้าวไทยมีราคาสูงจึงต้องนำไปผสมกับข้าวที่มีราคาถูกกว่า

2. การขาดแคลนสำหรับข้าวบางชนิด อาทิ ข้าวกข43 (RD43) ในขณะที่ความต้องการบริโภคสูง จากกลุ่มคนที่รักสุขภาพ จึงทำให้สินค้าขาดตลาดเป็นระยะๆ ในฮ่องกง

3 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัส COVID -19 ในฮ่องกง ทำให้ผู้บริโภคชาวฮ่องกงตื่นตระหนก และซื้อสินค้าเพื่อกักตุน จึงทำให้ซูเปอร์มาเก็ตบางราย อาทิ Wellcome และ Park N Shop กำหนดมาตรการจำกัด สินค้าที่จำเป็น อาทิ สินค้าข้าวได้เพียง 1 คนต่อ 1 ถุง ไข่สด 1 คน ต่อ 2 กล่อง และหน้ากากอนามัย 5 ชิ้น หรือ 1 แพ็ค เท่านั้น

6. มาตรการทางการค้า

หลังจากปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลฮ่องกงได้ยกเลิกข้อกำหนดในการนำเข้าข้าวโดยให้เป็นไปอย่างเสรีการกำหนดราคาข้าว จำนวนผู้ประกอบการ และส่วนแบ่งตลาดขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของการแข่งขันในตลาด

สำหรับ การยื่นขอโควตาการนำเข้า (Quota License) เมื่อได้รับ Import License แล้ว ผู้นำเข้าสามารถยื่นขอโควตาที่จะนำเข้าได้จาก Trade and Industry Department : TID โดยในการยื่นจะแบ่งเป็น 4 ไตรมาส ซึ่งผู้นำเข้าสามารถระบุปริมาณข้าวที่ต้องการจะนำเข้าได้โดยไม่จำกัด แต่ต้องระบุสถานที่เก็บสินค้า ถ้าหากไม่สามารถนำเข้าได้ตามปริมาณที่ขอไว้ และไม่มีคำอธิบายที่สมเหตุผลจะถูกตัดสิทธิ์ทันที

7. ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

1. จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในฮ่องกง ที่ส่งผลกระทบต่อข้าวไทย มีกระแสข่าวการกักตุนข้าว จนขาดแคลนสินค้าบนชั้นวางในซูเปอร์มาเก็ต ซึ่งสศต. ฮ่องกงได้ให้ความสนใจกับหน่วยงานรัฐบาล และภาคเอกชนของฮ่องกงอย่างใกล้ชิด โดยได้ออกรายงานข่าวของสมาคมผู้นำเข้าข้าวฮ่องกง เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภคว่ายังมีข้าวเพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ และออกข่าวสถานการณ์ข้าวไทยโดยประสานข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ชาวฮ่องกง ได้รับรู้ผ่านช่องทาง Facebook Page ของ สศต. ฮ่องกง โดยเป็นประเด็นร้อนที่มียอดเข้าถึง 200,000 ราย ในเวลา 2 วัน

2. ข้าวไทยมีความสำคัญต่อตลาดฮ่องกงมาก โดยการนำเข้าเป็นอันดับ 1 และหากเวียดนามจะดำเนินการห้ามการส่งออกข้าวจริง ก็จะเป็นโอกาสของไทยที่สามารถดึงส่วนแบ่งการตลาดคืน ทั้งนี้ สมาคมผู้นำเข้าข้าวและรัฐบาลฮ่องกง มีความพยายามที่จะขอทำข้อตกลงผูกมัดการค้าข้าวกับฝ่ายไทย เนื่องจากเกรงเรื่องการห้ามส่งออก

3. ราคาข้าวไทยในเดือน ก.พ. 63 ราคาขายปลีก 18.64 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนมีการระบาดไวรัส COVID-19 ในเดือนพ.ย. 62 อยู่ที่ 18.06 เหรียญฮ่องกงต่อกิโลกรัม อีกทั้งค่าเงินบาทอ่อนตัวลง จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ข้าวไทยขายดี และมีการนำเข้าข้าวหอมมะลิเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนมค. -ก.พ. 63 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.96

ภาพสินค้าข้าวในซูเปอร์มาเก็ต

ราคาข้าวของห้างซูเปอร์มาเก็ต

ซูเปอร์มาเก็ตประกาศมาตรการสินค้า 3 รายการ

口罩：每個尺碼均可購買最多單件裝
5 個或 1 包

白米：一包

雞蛋：兩盒

感謝你的諒解及對我們的長期支持。

*以每張發票計算，數量有限售完即止，不設預留。

To better serve the needs of our customers, each customer can purchase the below:

- Surgical Mask : 5 pieces for each size or 1 pack
- Rice : 1 pack
- Egg : 2 boxes

Thank you for all your kind understanding and continuous support.

*Only applicable to single transaction. While stocks last. No Reservations.

สคต. ณ เมืองฮ่องกง

เมษายน 2563